

KONFERENCJA REKTORÓW UNIWERSYTETÓW POLSKICH

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ul. Wieniawskiego 1, 61-712 Poznań
Przewodniczący: prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska

UCHWAŁA NR 393

KONFERENCJI REKTORÓW UNIWERSYTETÓW POLSKICH

z dnia 26 maja 2023 r.

w sprawie zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych świadczeń związanych z kształceniem lub działalnością naukową otrzymywanych od uczelni przez studentów lub doktorantów

Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich wnosi o zmianę ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych poprzez jednoznaczne stwierdzenie, że **wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych są świadczenia związane z kształceniem lub prowadzoną działalnością naukową otrzymywane od uczelni przez studentów lub doktorantów.**

W związku z powyższym prosimy o dodanie do art. 21 ust. 1 ustawy o PIT pkt. 40f o następującej treści:

„świadczenia, w tym świadczenia nieodpłatne lub świadczenia częściowo odpłatne związane z kształceniem lub prowadzoną działalnością naukową otrzymywane przez studentów lub doktorantów od uczelni lub finansowane przez uczelnię, w tym poprzez zwrot wydatków poniesionych przez podatnika;”

Uzasadnienie:

W ramach ustanowionego 1 stycznia 2022 r. tzw. Polskiego Ładu ustawodawca wprowadził zachęty podatkowe w celu pobudzenia podatników do wspierania działalności sportowej, kulturalnej oraz w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki na terenie Polski. Niestety, pakiet ten w dalszym ciągu nie odpowiada w pełni potrzebom środowiska akademickiego.

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych przewiduje szereg zwolnień od podatku dla studentów i doktorantów związanych w szczególności z otrzymywaniem przez nich stypendiów oraz zapomóg przewidzianych w prawie o szkolnictwie wyższym i nauce. Niemniej, zwolnienia te nie rozwiązały całości zagadnień związanych z relacją między studentami/doktorantami a uczelniami. W orzecznictwie w dalszym ciągu wiele wątpliwości wzbudza opodatkowanie tzw. nieodpłatnych lub częściowo nieodpłatnych świadczeń, jakie student/doktorant może uzyskać od swojej macierzystej uczelni.

W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że pojęcie nieodpłatnego świadczenia ma w prawie podatkowym szerszy zakres niż w prawie cywilnym. Obejmuje ono wszystkie zjawiska gospodarcze i zdarzenia prawne, których następstwem jest uzyskanie korzyści kosztem innego podmiotu, lub te wszystkie zdarzenia prawne i zdarzenia gospodarcze, których skutkiem jest nieodpłatne, to jest niezwiązane z kosztami lub inną formą ekwiwalentu, przysporzenie majątku innej osobie, mające konkretny wymiar finansowy. W praktyce – w obecnym stanie prawnym – wątpliwości wzbudza powstawanie przychodów po stronie studentów oraz doktorantów m.in. z tytułu zwolnienia tych osób przez uczelnię z ponoszenia opłat za usługi edukacyjne, zapewnienia im lub sfinansowania świadczeń związanych z udziałem w konferencjach naukowych lub uczestnictwem w wydarzeniach kulturalnych służących procesowi kształcenia i wychowania. Spełnienie tego rodzaju świadczeń przez uczelnię na rzecz studentów lub doktorantów wspiera, a niekiedy jest wręcz

niezbędne dla wykonywania zapewnienia prawidłowego poziomu kształcenia. Istniejące wątpliwości dotyczące uznania wartości tych świadczeń za przychód osób fizycznych podlegający opodatkowaniu obciążają uczelnie ryzykiem w zakresie wykonywania obowiązków informacyjnych, a po stronie osób fizycznych mogą prowadzić do powstania zobowiązań podatkowych. Skutki te wydają się być sprzeczne z wolą władz publicznych zmierzającą do wspierania szkolnictwa wyższego. Proponowana nowelizacja jasno wskazywałaby na objęcie przedmiotowych świadczeń uczelni na rzecz studentów lub doktorantów zwolnieniem z opodatkowania.

Potrzebie wprowadzenia wnioskowanej regulacji zdaje się nie sprzeciwiać też Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Artur Soboń, który w piśmie z dn. 29.03.2023 r. do Ministra Edukacji i Nauki Przemysław Czarnka wymieniając różne formy stypendiów, które są zwolnione od podatku dochodowego pisze, że jeżeli „*są inne rodzaje świadczeń związanych z kształceniem lub działalnością naukową otrzymywanych z uczelni, to należałoby tę kwestię uregulować w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i ewentualnie zaproponować zwolnienie tych świadczeń w ustawie PIT*”.

Nie ulega wątpliwości, że świadczenia będące przedmiotem niniejszego wniosku mieszczą się w kategorii „*innych rodzajów świadczeń*”, o których mowa w cytowanym piśmie Wiceministra Finansów. Należałoby zatem dołączyć je do świadczeń zwolnionych od podatku dochodowego.

Uchwała została przyjęta jednomyślnie.

Prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
Przewodnicząca
Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich
Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu